

SALVADOR ESPRIU

Cementiri de Sinera

LA SIRENA
BARCELONA
1946

A Rosa Leveroni, amb l'amistat i
l'admiració de

Salvador Esquiv.

B., 20-III-1947.

CEMENTIRI DE SINERA

SALVADOR ESPRIU

Cementiri de Sinera

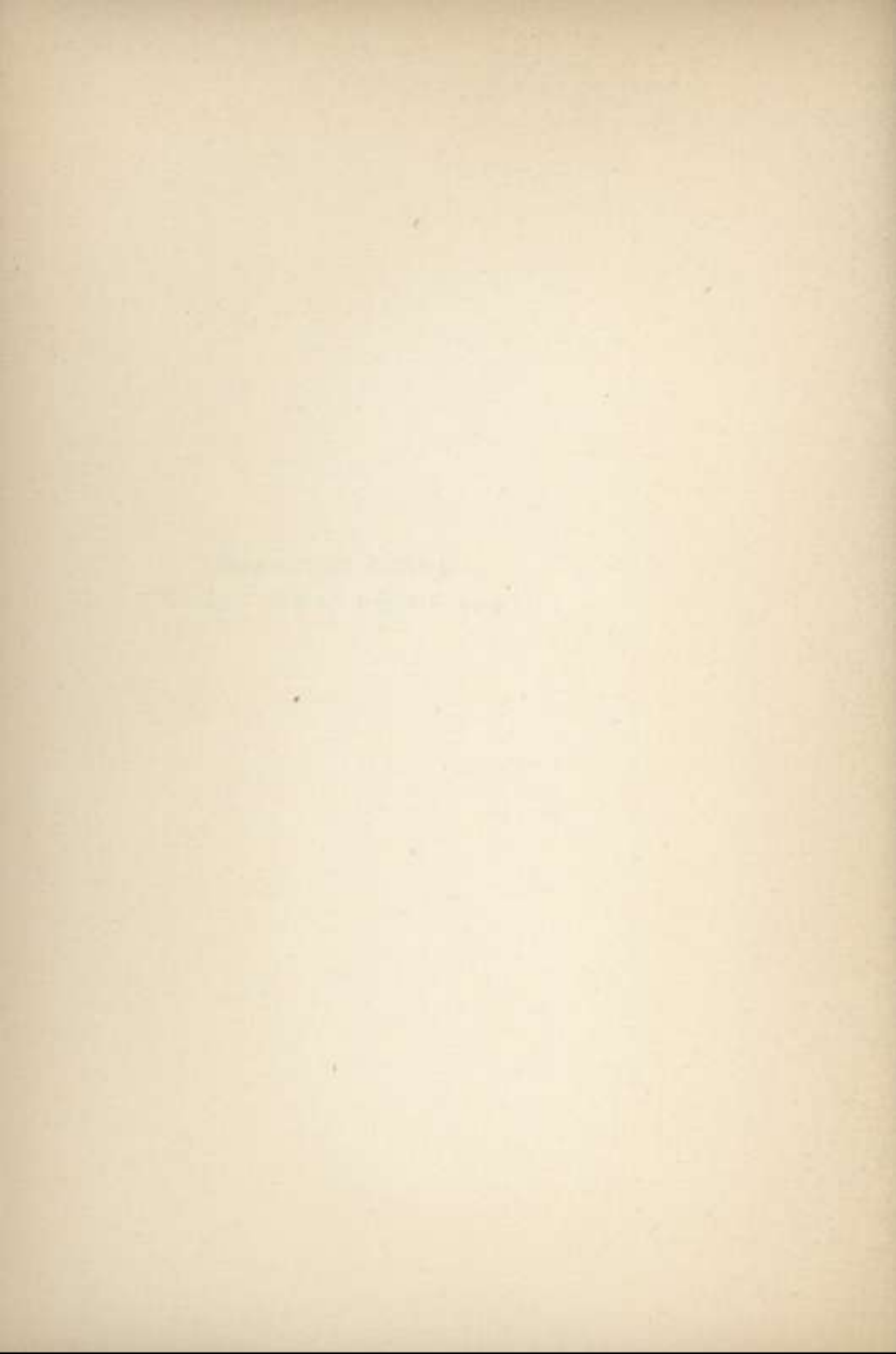

LA SIRENA
BARCELONA
1946

R: 612.870

D LEV

*A Friede L. Martorell,
que estimà també Sinera*

...i totes les filles de cançó seran humiliades.

Eccl., XII, 4.

I

Pels rials baixa el carro
del sol, des de carenes
de fonollars i vinyes
que jo sempre recordo.
Passejaré per l'ordre
de verds xiprers immòbils
damunt la mar en calma.

II

Quina petita pàtria
encercla el cementiri!
Aquesta mar, Sinera,
turons de pins i vinya,
pols de rials. No estimo
res més, excepte l'ombra
viatgera d'un núvol
i el lent record dels dies
que són passats per sempre.

III

Sense cap nom ni símbol,
ran dels xiprers, dessota
un poc de pols sorrenca
endurida de pluges.

O que l'oratge escampi
la cendra per les barques
i els solcs dibuixadíssims
i la llum de Sinera.

Claror d'abril, de pàtria
que mor amb mi, quan miro
els anys i el pas: viatge
al llarg de quiets crepuscles.

IV

Els meus ulls ja no saben
sinó contemplar dies
i sols perduts. Com sento
rodar velles tartanes
pels rials de Sinera!
Al meu record arriben
olors de mar vetllada
per clars estius. Perdura
en els meus dits la rosa
que vaig collir. I als llavis,
oratge, foc, paraules
esdevingudes cendra.

V

Pels portals de Sinera
passo captant engrunes
de vells records. Ressona
al carrer en silenci
el feble prec inútil.
Cap caritat no em llesca
el pa que jo menjava,
el temps perdut. M'esperen
tan sols, per fer-me almoïna,
fidels xiprers verdíssims.

VI

Les aranyes filaven
palaus de rei,
estances que empresonen
passos d'hivern.
Les barques de Sinera
no surten més,
perquè els camins de l'aigua
són fets malbé.
El sol no pot estendre,
pels meus ulls cecs,
domassos de les festes
damunt el gel.
Als rials ja no sona
cap cascavell.
Avanço per rengleres
de xiprers.

VII

Arriba el raïm tendre,
portat per dits benèvols
del sant màrtir de plata.
En processó tremolen
llumenetes de ciris,
acompanyant la tarda
a ben morir. Viàtic
dels records de Sinera!
Per contemplar-los, pujo
on el xiprer vigila.
Clarors de lluna besen
jerarquia de cimes.

VIII

Plourà. L'àvia Muntala
desa el sol a l'armari
del mal temps, entre puntes
de mantellina, fetes
per ditets de Sinera.
Algun ocell voldria
penetrar les difícils
presons de llum. Contemplo
serens xiprers, a l'ample
jardí del meu silenci.
Passen dofins pels límits
d'aquesta mar antiga.

IX

Vol de records de pluja
aguditzà el suplici
d'aquestes flors que moren
al fràgil pas harmònic
de la tarda i de l'aigua.
Com calla el mar! Enlaire,
triomf, destí, reialme,
escomesa de puntes.
Els xiprers recollien
claror de cel plorada,
en miralls momentanis.

X

Ordenador de rengles
de xiprers i silenci,
conferiré serena
autoritat de màgics
ceptres a mans augustes.
Vent nocturn, himne, bronze
antic, contra l'exèrcit
de la pluja. Difícil
solitud retrobada!
Déus pastors amuntanyen
dòcils ramats de núvols.

XI

La pluja mor, oferta
mirall d'ella mateixa.
Llums vacil·lants atrauen
lentes falenes.

El vent nocturn parava
als camps, al cementiri.
Quan torni a desvetllar-se,
serà el nou dia.

XII

L'alloc, els boixos,
a l'ombra de l'auleda.

El vent, a penes
llevat dels camps, fa moure
cada matí les fulles.

XIII

Quan és migdia,
a les parets s'encalmen
ombres de núvols.
Mur blanc d'aquell recinte,
a l'entorn del silenci!

XIV

Cristall, memòria,
remor de font, de clares
veus allunyades.
La llarga tarda miro,
amb pauses d'or i somni.

XV

Per la maresma
s'estén un quiet, lentíssim
toc de campanes.
Boires i grills dominen
tots els camins del vespre.

XVI

Passen les guardes
de dolços ulls, que vetllen
el record de Sinera.
La nit és alta
i encén tranquils missatges
de vides perdurables
damunt el cementiri.

XVII

Ai, la negra barca,
que per mi vigila
des de la nit alta!

Ai, la barca negra,
que ve pel meu somni
del mar de Sinera!

La veu de la dama,
lluny del temps. Escolto
la cançó de marbre.

XVIII

La barca pren ribatge
a la pau de Sinera,
on velles mans reposen
sota vells arbres.

L'estiu tardà s'allunya
del foc proper dels pàmpols,
quan jo només espero
hores passades.

XIX

Els ostiaris
d'un culte antic obrien
les portes a la dansa
del santet i el diable,
entre cavalls que vénen
del mar, amb les carrosses
del mal temps.

El vent escampa
fum de tardor, per marbres
de rics altars, per vinyes
on l'or és dens, i marca
amb un senyal el rostre
del qui farà la via
vers el xiprer.

Arços i grèvol,
a la fredor oculta
de tramuntana.
Hivern del mar: sol fràgil
damunt platges desertes.

XXI

Lliures cavalls, a l'alba,
per la deserta platja.
Veus i tambors proclamen
la primavera.

Després, fet nou silenci
damunt el mar, les hores
encadenades besen
la sorra molla.

Damunt la sorra molla
suporto l'equilibri
d'un ordre arquitectònic.

Subtil, pietosíssim,
resignat sota dogmes,
combato contra
pensaments singulars, per metafísics
camins de fred i pluja.

La veu trencada, cristall
del meu dolor, diumenges
amb demà sempre igual,
sempre igual, mentre s'apaga
la llum d'abril i miro
de mantenir les voltes!

XXIII

Mentre s'apaga
la llum d'abril i cessen
les filles de cançó,
en un crepuscle immòbil,
he caminat estances
de la casa perduda.

XXIV

No naixerà cap marbre
d'eternitzades ones,
ni s'alçaran vols d'àngels
d'imaginats imperis.
Car és vingut de sobte
el temps dolent, i em porten
veus de records, per buides
estances de Sinera,
fins al guaita de l'alba,
xiprer que sap l'incendi
del mar i d'aquest núvol.

XXV

A la vora del mar. Tenia
una casa, el meu somni,
a la vora del mar.

Alta proa! Per lliures
camins d'aigua, l'esvelta
barca que jo manava.

Els ulls sabien
tot el repòs i l'ordre
d'una petita pàtria.

Com necessito
contar-te la basarda
que fa la pluja als vidres!
Avui cau nit de fosca
damunt la meva casa.

Les roques negres
m'atrauen a naufragi.
Captiu del càntic,
el meu esforç inútil,
qui pot guiar-me a l'alba?

Ran de la mar, tenia
una casa, un lent somni.

XXVI

No lluito més. Et deixo
el sepulcre vastíssim
que fou terra dels pares,
somni i sentit. Em moro,
perquè no sé com viure.

XXVII

Somni, sentit, concretes
barques al vent, difícil
paraula que puc dir-me
encara, entre vells límits
de la vinya i el mar. No lluito
contra l'esforç de viure
sens saber com. M'encerclen
blanques parets, pau alta
i bona ran dels arbres,
sota la pols i l'ombra.

XXVIII

Aquesta pau és meva,
i Déu em vetlla.
Dic a l'arrel, al núvol:
"Aquesta pau és meva".

Des del jardí, contemplo
com passen lentes hores
pels meus ulls enigmàtics.
I Déu em vetlla.

XXIX

Pas de l'amic, que sento
privat de Déu, encara:
cerques un nom inútil,
per aturar-te?

Sabràs millor quin era,
pel nom, el secret últim
de qui va precedir-te?
Tan sols un home.

XXX

Quan et deturis
on el meu nom et crida,
vulgues que dormi
somniaut mars en calma,
la claror de Sinera.

B., març 1944 - maig 1945.

*Edició numerada de cent
exemplars en paper
de fil Guarro.*

EXEMPLAR N.º 36

G 84-8°
2947

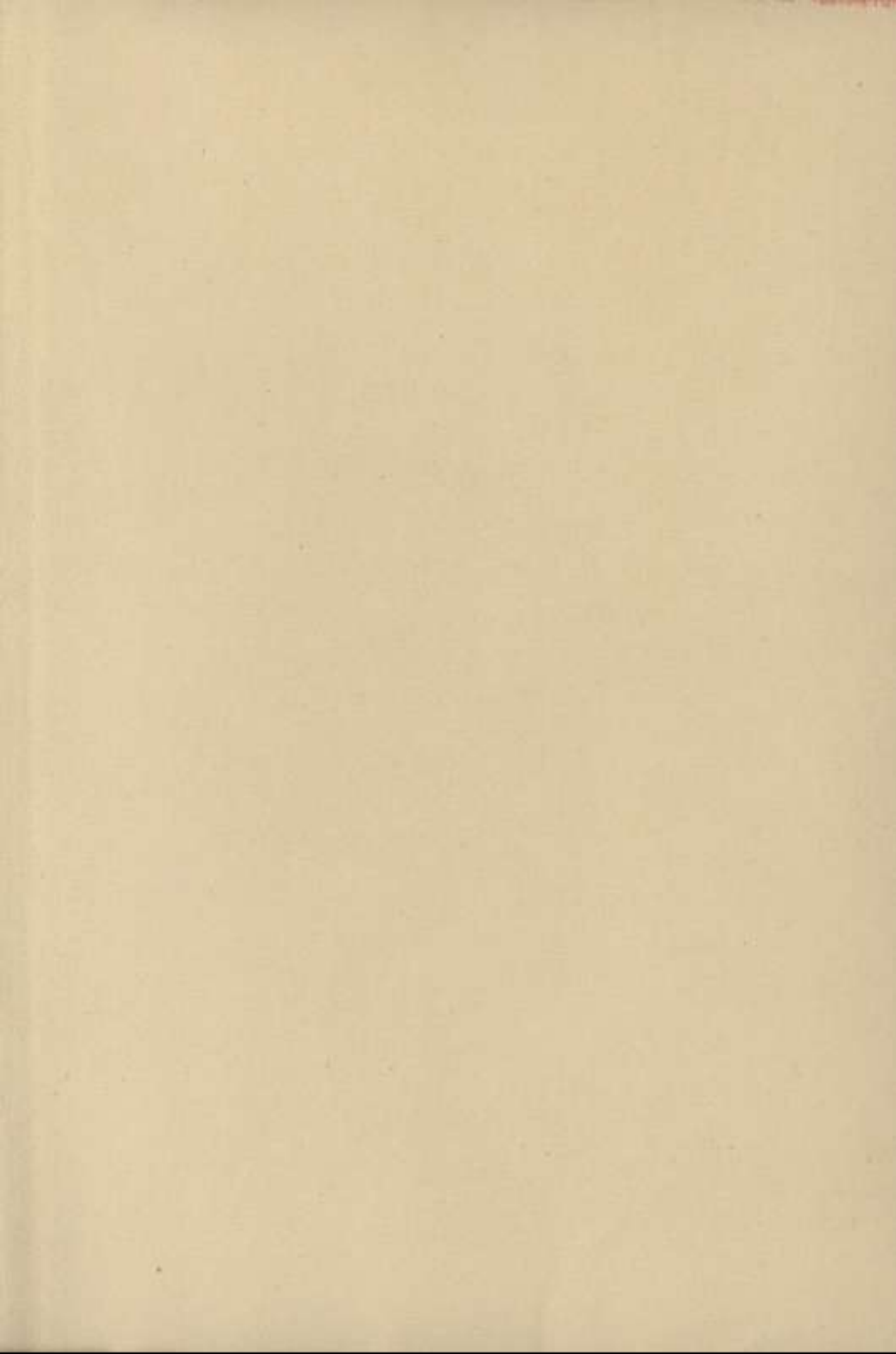

8^{eu}
Biblioteca
de Catalunya

Reg. 612.870

Sig. 849.9-1

"19"

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1000029097

Biblioteca
de Catalunya

8°

Autor

CD

612.870

Top.

684-8° 2947

Govern de Catalunya
Departament de Cultura

11
M

